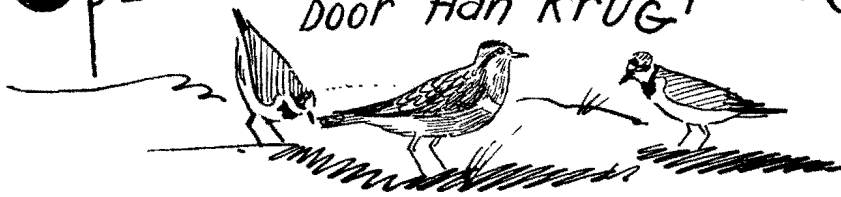

Opzoek naar de Morinelplevier door Han Krug

Het is half September 1949 als we weer eens overvaren naar de Beer. Als we de 250 meter lange aanlegsteiger zijn afgelopen en voet aan wal hebben gezet, gaan we allereerst langs de Nieuwe Waterweg over het vrij brede slikstrandje, dat bij laag water droog komt. Hogerop, bijna tegen de steenglooiing, zoekt een koppeltje bontbekpleviertjes naar voedsel in de oude vloedlijnen en daartussen zit een steenloper. Ze zijn vrij dicht te naderen en goed te zien. Langs het strand lopend, tot voorbij het kernwerk, zien we op een stuk pier wat aalscholvers die zich de veren drogen, wat altijd een aardig gezicht is. Dan trekken we de Beer op, voorbij de aanspoelselhoek, tussen bloeiende lamsoren en zee-asters, wadend door enkele vrij brede krekens met helder water en vaste zandbodem. Zo komen we op het groene strand, het eigenlijke doel van de tocht, want om het maar dadelijk te zeggen, we willen de morinelplevier onder de ogen krijgen, Lahol uit Lapland, die trekt namelijk door in deze tijd. Maar groot is het groene strand en betrekkelijk klein de vogel...

Het groene strand is om deze tijd niet groen; roodbruin is de overheersende kleur door het schorrekruid, rood gebrand in de zon. Alleen de plukjes zee-kraal staan frisgroen als miniatuur-boompjes tussen het rood.

Eindeloos lijkt de vlakte, waar bij winterstorm de zee nog overheen spoelt. Rechts de Maasvlakte waar de golven op het strand slaan, links de stuifdijk, door hoge vloedten steil afgeslagen, waarvan het witte zeezand opblinkt. Recht vooruit de Brielse Maas met het silhouet van de stompe toren van Den Briel en het slanke Stenen Bakken waar in vroeger tijd het vuur brandde op de top van de toren, ter waarschuwing aan de schepen, die vóór de Nieuwe Waterweg in 1872 werd gegraven, om de kop van het vroegere Hoek van Holland heenvoeren.

Troepjes graspiepers vliegen op uit het bruine buntgras of zoeken naarstig naar insecten. Er schijnt op die vlakte altijd wel wat te eten te zijn voor een vogel. De piepers stoeien met elkaar in de lucht alsof de lente en niet de herfst in aantocht was. Ook de veldleeuweriken vliegen in troepjes rond, dadelijk te herkennen aan hun plompere vorm en korte staartje.

En dan . . . tussen een troepje hontbekjes loopt snel een flinke plevier. Opvallend is de manier waarop hij steeds bij het opkijken de kop opheft, net zoals de grote lijster dat ook kan doen. De rug is gestreept, de borst licht, de donkere vlek aan de onderzijde ontbreekt; het is de morinelplevier in winterkleed. De morinel is niet schuw, vrij dicht te naderen en vliegt laag over de grond weg.

Boven de Zuidpunt zweeft de bruine kiekendief met zijn lichte kop. En ook nu weer stuiven de hazen over het groene strand. Als we langs de afgeslagen stuifdijk aan de Brielse Maas komen, zien we dat de nieuwe dijk die de Beer met Oost-Voorne moet verbinden, klaar is. Het is een hoge dijk van vlechtwerk, klei en stenen die het onbelemmerde uitzicht over de Brielse Maas botweg onderbreekt. Hij wordt dit jaar niet afgemaakt, met het oog op de winterstormen, maar in 1950 zal men in één ruk de andere helft afbouwen. Dan zit de Beer aan de ketting en is weer een stuk van zijn vrijheid kwijt.

Wat er met de klutenbroedplaats zal gebeuren moeten we afwachten. Het van de zee afgesloten stuk Maas, dat zal verzoeten (er wordt in de Botlek ook een dijk gelegd), wordt dan een recreatie-oord voor roeiers, zeilers en zwemmers. De in de oorlog gelegde dijk, die de Beer van de zee afsluit, was het begin van het aan banden leggen van dit ongerepte brok natuur. Door die dijk is het nu mogelijk de Beer met Oost-Voorne te verbinden en zo het verzouten van de polders op Rozenburg tegen te gaan. Het overtollige zoete water dat dan in de Brielse Maas komt, wordt via een kanaal door Rozenburg in de Nieuwe Waterweg gespuid.

Het is zoals een jager zei: „het avontuur is weg op de Beer”. Allerlei ganzen, de brandgans, rietgans en grauwe gans zullen hun winterkwartier niet meer in de Brielse Maas zoeken.

Maar nu is er nog veel te zien op de slikken. Een vlucht lepelaars, ver van het broedgebied in de Muy op Texel, het Zwanewater of het Naardermeer, strijkt op de slikken neer. In de verte staat nog een troepje, hoog boven andere vogels uitstekend, roerloos te soezen. Het troepje op de slikken gaat voorovergebogen het water afvissen. Een zestiental lepelaars vliegt over met gestrekte halzen, een ongelooflijk mooi gezicht. Een troepje kluten maait dicht opeenlopend door het slikkerige water. Grutto's, scholeksters, eenden, waaronder pijlstaarten en krakeenden, zoeken voedsel op de slikken. Aalscholvers trekken over, troepen van honderden wulpen vliegen in golvende lijn vlak over het water. Mantelmeeuwen, tureluurtjes, reigers gaan en komen als in een levende film.

Vlak over het droogliggende slik, begroeid met zeebies, schorrekruid en zeekraal, scheren tientallen boerenzwaluwen vlak over de grond en vangen er de talloze vliegen die op de rottende organismen van het slik leven. In een plas staat een blanke bosruiter.

De Beer is in September en October het gastvrije en voedselrijke tussenstation op de grote trek van talloze vogels van allerlei soort.

